

Ligestillingsafdelingen

J.nr. 2007-4297-32

sfr

10. september 2007

**Oversigt fra samtlige ministerier
over de bestemmelser, hvor der ses på husstanden,
og ikke på det enkelte individ**

”Beskæftigelsesministeriet:

Inden for Beskæftigelsesministeriets område, er det alene bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik om kontanthjælp og starthjælp, hvor hjælpen til forsørgelse kan være afhængig af husstanden.

Kontant- og starthjælp, er det underste økonomiske sikkerhedsnet for borgere, der har været udsat for en social begivenhed og ikke har andre muligheder for at skaffe det nødvendige til sig selv eller sin familie, jf. grl. § 75, stk. 2.

Kontant- og starthjælpssystemet er subsidiært i forhold til andre offentlige forsørgelsessystemer, dvs. at hvis behovet er dækket af andre offentlige ydelser, kan en person ikke få kontanthjælp.

Kontanthjælpen er også subsidiær i forhold til andre, private forsørgelsesmuligheder. F.eks. har en ægtefælle efter familieretten pligt til at forsørge den anden ægtefælle. Af samme grund kan børn under 18 år normalt ikke få hjælp, da de er undergivet forældrenes forsørgelsespligt.

Bliver et ægtepar separeret eller skilt ophører den gensidige forsørgelsespligt. Får en ung under 18 år selv børn, ophører forældrenes forsørgelsespligt, og den unge kan få hjælp.

Har en person eller en ægtefælle formue over en vis størrelse (10.000 kr. for enlige/20.000 kr. for ægtepar), kan der ikke ydes kontanthjælp. Det samme gælder, hvis ansøgeren selv eller ægtefællen har indtægter over en vis størrelse.

Udmåling af hjælp

Fælles for udmåling af hjælp i form af kontanthjælp og starthjælp er, at ydelserne udmåles efter faste objektive kriterier

- at ydelsen udmåles som et *skattepligtigt* beløb
- at ydelsen normalt er betinget af, at personen er over 18 år (ikke undergivet forældres forsørgelsespligt)
- at ydelsens størrelse fastsættes efter om personen er over eller under 25 år
- at hjælpen til unge under 25 år, der ikke er forsørgere afhænger af, om man er hjemmeboende eller udeboende
- at ydelsen til et ægtepar ikke kan overstige summen af den hjælp, som hver modtager ville have været berettiget til, hvis de havde modtaget den fulde hjælp (ægtefælleberegning)

- at indtægter modregnes i hjælpen efter ”krone til krone” princippet bortset fra et mindre beløb pr. time – ægtefællers indtægter modregnes tillige, jf. ovenfor.

Specielt for kontanthjælp gælder

- at ydelsen tillige fastsættes efter, om personen er forsørger overfor børn eller ej (antallet af børn er som hovedregel uden betydning)
- at ydelsen nedsættes for unge uden forsørgerpligt over for egne børn i hjemmet 6 måneder efter, at de pågældende er begyndt i tilbud (ungenedsættelsen)
- at hjælpen til ægtepar på voksensats kun udmåles til den ene ægtefælle, hvis den anden ægtefælle betragtes som hjemmegående

Specielt for starthjælp gælder

- at ydelsen fastsættes efter, om personen er gift/samlevende eller enlig
- at der ydes forsørgertillæg udmålt efter, om personen er gift/samlevende eller enlig
- at forsørgertillægget ydes pr barn, dog højst for 2 børn

Specielt om samlivsforhold

- Der er et max (loft) for hjælpen til personer, der er samlevende og der er en øvre grænse for hvor meget hjælpen kan nedsættes
- Ved beregning af hjælp til kontanthjælpsmodtagere der er samlevende med en person der modtager starthjælp eller introduktionsydelse har det betydning for hjælpens størrelse, at der består et samlivsforhold

Tillæg til starthjælpens og kontanthjælpens faste beløb

Det faste skattepligtige beløb kan suppleres med *skattefrie* tillæg efter lov om aktiv socialpolitik:

- § 34-støtte til personer med høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde
- enkeltydelser efter lovens kapitel 10 (Socialministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender) – normalt til uforudsete udgifter (ex. sygebehandling, medicin, samvær med barn).

Unge under 25 år uden forsørgerpligt overfor børn kan ikke få § 34-støtte. Det samme gælder ægtepar, hvor kun den ene modtager hjælp, fordi den anden er hjemmegående.

Rådighed

Det er en betingelse for at få hjælp, at ansøgeren og ægtefællen ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, og at de aktivt søger at udnytte deres arbejdsmuligheder.

Sanktioner

Hvis en person eller dennes ægtefælle ikke opfylder deres rådighedsforpligtelse, kan hjælpen nedsættes eller bortfalde for begge ægtefæller.

I øvrigt

Der kan i øvrigt henvises til Beskæftigelsesministeriets publikation fra oktober 2006 om kulegravning af kontanthjælpssystemet, hvor der er en kort gennemgang af reglerne og om samlivsforholds og ægteskabs betydning for ydelserne (www.BM.dk – udgivelser).

Oversigt over bestemmelser, hvor der ses på husstanden og ikke det enkelte individ.

Kapitel 1 – Formål og den enkeltes ansvar

§§ 1 og 2

Kapitel 2 – Statsborgerskab og bopæl

§ 3, stk. 4 og 6

§§ 5 og 6

Kapitel 4 - Kontanthjælp og starthjælp

§ 11, stk. 2

§ 12, stk. 2

§ 12a

§§ 13, 14 og 15, § 25, § 25 a, 25 b, 25,c

§ 25 f, stk. 2

§§ 26, 27, 30

§ 31, stk. 4.

§ 34

§ 38 a, § 38 b, § 38d, § 40 a, § 40 b, § 41

Tilbagebetaling

§§ 92 og 93

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender:

Lov om inddrivelse af underholdsbidrag § 6 - Lønindeholdelse

”§ 6. Det beløb, der skal indeholdes ved hver udbetaling til skyldneren, fastsættes som en procentdel af nettolønnen. Procentdelen fastsættes således, at der overlades det nødvendige til eget og familiens underhold.”

Proceduren ved lønindeholdelse er nærmere beskrevet i Skatteministeriets bekendtgørelse nr. 995 af 19. oktober 2005 om inddrivelse af gæld til det offentlige. Afdragsordninger og lønindeholdelser, der fastsættes som et tabeltræk med udgangspunkt i en skyldners nettoindkomst, jf. § 5, stk. 1, i bekendtgørelsen, sker alene med udgangspunkt i skyldners nettoindkomst og ikke på baggrund af husstandens samlede indkomstforhold.

Herudover kan afdragsordninger og lønindeholdelse efter borgerens anmodning fastsættes efter en konkret betalingsevnevurdering efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 6 om fastsættelse af den maksimale indeholdelsesprocent ved brug af betalingsevnevurdering. I så fald kan en ægtefælles eller samlevers indkomst have betydning. De relevante bestemmelser i kapitel 6 er følgende:

”§ 12. ...

Stk. 2. Det månedlige afdrag til betaling af gælden udgøres af skyldnerens og dennes ægtefælles månedlige nettoindkomst, jf. § 13, med fradrag af følgende udgifter:

- 1) rimelige udgifter til bolig, jf. § 14,
- 2) nettoudgifter til husstandens mindreårige hjemmeboende børn, jf. § 15,
- 3) udgifter til samvær med mindreårige børn, jf. § 16,
- 4) bidragsforpligtelser, jf. § 17,
- 5) udgifter til særlige behov, jf. § 18,

6) udgifter til ganske særlige behov, jf. § 19,

7) et rådighedsbeløb, jf. § 20,

8) ydelser på ægtefællens gæld, jf. § 21, og

9) ydelser på anden gæld, jf. § 22.

Stk. 3. Det månedlige afdrag efter stk. 2 kan ikke overstige skyldnerens nettoindkomst opgjort efter § 13.

Stk. 4. Er skyldnerens gæld i al væsentlighed stiftet før påbegyndelse af samlivet med ægtefællen, eller træffes der samtidig afgørelse om eftergivelse eller afsiges der samtidig gældssaneringskendelse vedrørende skyldnerens ægtefælle, eller afdrager ægtefællen offentlig gæld udgør det månedlige afdrag skyldnerens nettoindkomst med fradrag af halvdelen af udgifterne i stk. 2, nr. 1-7 og nr. 9.

§ 13. Nettoindkomsten opgøres separat for skyldneren og dennes ægtefælle.

§ 23. Reglerne i dette kapitel om ægtefæller finder tilsvarende anvendelse på samlevende.”

Navnelovens § 25 – gebyr ved navneændring

”**§ 25 a.** Ved ansøgning om navneændring betales et gebyr på 430 kr., jf. dog stk. 2. Gebyret reguleres en gang årligt pr. 1. januar med pris- og lønudviklingen.

Stk. 2. Der betales ikke gebyr ved ansøgning om navneændring, der sker i forbindelse med en vielse, hvis ansøgningen er indgivet senest 3 måneder efter vielsen, eller for børn under 18 år som følge af forældrenes navneændring.

Stk. 3. Søges der om navneændring for flere personer, skal der betales gebyr for hver ansøger. Der skal dog kun betales ét gebyr, hvis ansøgningerne om navneændring omfatter ægtefæller, ugifte samlevende, søskende eller plejebørn under 18 år.”

Uanset udgangspunktet om gebyr for navneændringer, er der således tilfælde, hvor den enkelte ansøgning om navneændring i gebyrsammenhæng behandles sammen med andre nærtstående ansøgning, således at den enkelte enten fritages for at betale gebyr eller således, at der kun opkræves et gebyr uanset flere ansøgere.

Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag §§ 4 og 10 c - særligt børnetilskud til pensionister og uddannelsessøgende:

”**§ 4.** Der kan endvidere ydes et særligt børnetilskud efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 2. ...

Stk. 3. Det særlige børnetilskud udgør 8.436 kr. årlig,
1-3) ...

4) når en af eller begge barnets forældre modtager folkepension efter lov om social pension,

5) når folkepension til én eller begge af to forældre, der er berettigede til folkepension, ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Stk. 4-5. ...

Stk. 6. Det samlede beløb, der ydes en familie som særlige børnetilskud efter stk. 3, nr. 4 og 5, nedsættes efter stk. 7. I tilfælde, hvor en familie ydes flere særlige børnetilskud efter stk. 3, nr. 4 og 5, fordeles nedsættelsen ligeligt på de enkelte børnetilskud.

Stk. 7. Nedsættelsen efter stk. 6 sker med 3 pct. af indtægtsgrundlaget opgjort efter § 29 i lov om social pension, når dette overstiger det beløb, hvormed pensionstillægget bortfalder.”

”§ 10 c. Til forældre, der deltager i en uddannelse, som er godkendt som støt-teberettigende efter lov om statens uddannelsesstøtte, eller som berettiger til optagelse i en arbejdsløshedskasse, jf. § 41 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og som har forsørgelsespligt for et barn under 18 år, udbetales efter ansøgning et tilskud på 5.000 kr. årligt, jf. dog stk. 2.

Stk. 2-5. ...

Stk. 6. Bor barnet sammen med begge forældre, eller bor barnet kun sammen med den ene af forældrene, men denne er gift eller lever i et ægteskabslignende forhold med en anden person, nedsættes tilskuddet efter stk. 1 med 10 pct. af den del af husstandens aktuelle indtægt i et kalenderår, der overstiger 150.000 kr. Ydes der to tilskud til samme husstand, fordeles nedsættelsen ligeligt på de to tilskud.”

Efter lovens § 4, stk. 6-7 nedsættes særligt børnetilskud til pensionister med 3 pct. af indtægtsgrundlaget opgjort efter § 29 i lov om social pension, når dette overstiger det beløb, hvormed pensionstillægget bortfalder. Efter § 29 i lov om social pension opgøres indtægten på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers samlede indtægt.

Det fremgår af lovens § 10 c, stk. 6, at et særligt børnetilskud, der ydes til uddannelsessøgende, nedsættes med den del af husstandens indtægt, der i et kalenderår overstiger 174.300 kr.

Dagtilbudsbekendtgørelsens § 29, § 64 og § 92 – økonomisk fripladstilskud

”§ 29. Bor barnet sammen med begge forældre, lægges forældrenes samlede aktuelle husstandsindtægt til grund for beregning af økonomisk fripladstilskud.

Stk. 2. I tilfælde, hvor barnets forældre ikke er samlevende, skal det økonomiske fripladstilskud beregnes på grundlag af den aktuelle husstandsindkomst i den husstand, hvor barnet er tilmeldt folkeregisteret, med mindre en samlet vurdering af de faktiske forhold viser, at barnet har størst tilknytning hos den af forældrene, hvor barnet ikke har folkeregisteradresse.

Stk. 3. Indtægter fra barnet eller andre børn i husstanden indgår ikke i grundlaget for beregning af økonomisk fripladstilskud.”

Det følger af dagtilbudsbekendtgørelsens § 29, § 64 og § 92, at der ved beregning af økonomisk fripladstilskud til et barn optaget i dag-, fritids- eller klubtilbud tages udgangspunkt i den samlede aktuelle husstandsindkomst.

§ 64 og § 92 er formuleret på samme måde som § 29.

Adoptantgodkendelseskendtgørelsens § 7 – godkendelse som adoptant

”§ 7. Det er endvidere en betingelse for at blive godkendt som adoptant, 1-2) ...

3) at ansøgeren har forsvarlige økonomiske forhold, og

4) ...”

Hvis ægtefæller således ønsker at adoptere et barn, ses der på ægtefællernes samlede økonomiske forhold.”

Ministeriet for flygtninge, indvandrere og integration:

Lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven)

Integrationslovens formål er at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltagende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere. Integrationsloven indeholder bl.a. regler om ydelser, herunder introduktionsydelse.

Introduktionsydelse

Det er en betingelse for at modtage introduktionsydelse, at udlændingen og dennes ægtefælle ikke har et rimeligt tilbud om arbejde, jf. integrationslovens § 25, stk. 3. I forbindelse med modtagelse af introduktionsydelse skal begge ægtefæller således opfylde kravet om at tage imod et arbejde. Introduktionsydelsen skal nedsættes eller ophøre, hvis en udlænding eller dennes ægtefælle uden rimelig grund udebliver fra eller afviser deltagelse i en eller flere dele af introduktionsprogrammet, jf. integrationslovens § 30, stk. 1 og § 31, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen foretager fradrag i introduktionsydelsen, hvis en udlænding eller dennes ægtefælle, der modtager introduktionsydelse, uden rimelig grund udebliver fra en job- eller cv-samtale eller fra en rådighedsvurdering, jf. integrationslovens § 30 a, stk. 1, 1. pkt.

Det fremgår af § 27, stk. 2, i integrationsloven, der henviser til § 25, stk. 12-14, i lov om aktiv socialpolitik, at satserne for introduktionsydelse svarer til satserne for starthjælp. Der er forskellige satser for enlige og gifte/samlevende, og satsen for unge under 25 år afhænger af, hvorvidt den pågældende bor eller ikke bor hos en/begge forældre.

Integrationslovens § 28 indeholder regler om fradrag for indtægter. Hovedreglen er, at der ikke kan udbetales introduktionsydelse, hvis udlændingen eller dennes ægtefælle har indtægter, der overstiger introduktionsydelsen.

Hjælp i særlige tilfælde

Integrationsloven indeholder – foruden regler omkring introduktionsydelse – tillige regler om ydelse af hjælp i særlige tilfælde. Hvis en udlænding eller dennes ægtefælle ikke har mulighed for at betale udgifterne hertil, kan der således ydes hjælp til:

- nærmere bestemte udgifter, der er dokumenterede og rimelige, og som skyldes udlændingens deltagelse i introduktionsprogrammet (integrationslovens § 34)
- udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, der ikke dækkes efter anden lovgivning (integrationslovens § 36)
- udgifter ved udøvelse af ret til samvær med egne børn under 18 år, som ikke bor hos udlændingen (integrationslovens § 37)
- flytning, som forbedrer bolig- eller erhvervsforhold for en udlænding eller dennes familie (integrationslovens § 39)

Fælles for disse regler om hjælp i særlige tilfælde er således, at hjælpen er betinget af, at hverken udlændingen eller dennes ægtefælle har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri:

Lov om landbrugsejendomme

Ved opgørelsen i henhold til erhvervsreglerne i lov om landbrugsejendomme (landbrugsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. januar 2007, af hvor mange landbrugsejendomme en person ejer, medregnes det også hvor mange ejendomme vedkommendes børn under 18 år er ejer af.

Følgende bestemmelser i lovbekendtgørelse nr. 60 af 19. januar 2007 indeholder regler herom

§ 12, stk. 1, nr. 2,

§ 12, stk. 3, og

§ 18.

Justitsministeriet:

1. Gældssanering

1.1. Konkurslovens § 202

Efter bestemmelsen indgår både oplysning om skyldnerens og den øvrige husstands indkomst i grundlaget for behandlingen af skyldnerens begæring om gældssanering.

Konkurslovens § 202 har følgende ordlyd:

”§ 202. Begæring om gældssanering skal ledsages af en opgørelse over skyldnerens aktiver og passiver, en fortegnelse over fordringshaverne, oplysning om skyldnerens og den øvrige husstands indkomst samt øvrige oplysninger af betydning for skifterettens afgørelse om, hvorvidt gældssaneringssag skal indledes. Begæringen skal ledsages af skyldnerens erklæring på tro og love om rigtigheden af de afgivne oplysninger og om, at skyldneren har givet oplysning om alt, hvad skyldneren ejer og skylder.

Stk. 2. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal ledsage en begæring, og kan bestemme, at der skal anvendes en særlig blanket.

Stk. 3. Skifteretten afviser en begæring, der ikke opfylder kravene i stk. 1 eller i regler, der er fastsat i medfør af stk. 2. Det samme gælder, når der efter de foreliggende oplysninger ikke er rimelig udsigt til, at der kan afsiges kendelse om gældssanering. En begæring, der afvises efter 1. eller 2. pkt., anses ikke for modtaget.

Stk. 4. Skifteretten vejleder om betingelserne for og fremgangsmåden ved indgivelse af begæring om gældssanering.”

Skifteretten kan afkræve skyldneren nærmere oplysninger om bl.a. skyldnerens og skyldnerens husstands forhold efter konkurslovens § 204, og skyldnerens forslag til gældssanering skal ledsages af en opgørelse over skyldnerens og den øvrige husstands indtægter og udgifter efter § 213.

1.2. Konkurslovens §§ 231 og 231a

Konkurslovens § 231 indeholder en nærmere afgrænsning af, hvornår reglerne i konkurslovens kapitel 29 om gældssanering i konkurs finder anvendelse. Reglerne finder bl.a. anvendelse, hvis skyldnerens ægtefælle eller samlever eller et selskab, hvis kapital ægtefællen eller samleveren ejer en væsentlig del af, er under konkursbehandling, og skyldnerens gæld stammer fra hæftelse for ægtefællens, samleverens eller selskabets erhvervmæssige gæld.

Konkurslovens § 231 har følgende ordlyd:

”§ 231. Reglerne i dette kapitel anvendes, hvis en skyldner indgiver begæring om gældssanering, inden skifteretten indkalder til afsluttende skiftesamling i et konkursbo, og konkursbehandlingen vedrører

1) skyldneren,

2) skyldnerens ægtefælle eller samlever, såfremt skyldnerens gæld i det væsentlige stammer fra kaution eller lignende hæftelse for gæld, som ægtefællen eller samleveren har pådraget sig ved erhvervsmæssig virksomhed, eller
3) et selskab, hvis kapital skyldneren, dennes ægtefælle eller samlever tilsammen direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af, forudsat at skyldnerens gæld i det væsentlige stammer fra kaution eller lignende hæftelse for selskabets gæld.

Stk. 2. Reglerne i dette kapitel anvendes endvidere, hvis

1) skyldnerens bo, efter at der er indgivet begæring om gældssanering, tages under konkursbehandling eller

2) skyldneren indgiver begæring om gældssanering og der samtidig efter reglerne i dette kapitel behandles en begæring om gældssanering vedrørende skyldnerens ægtefælle eller samlever.

Stk. 3. Skifteretten kan anvende reglerne i dette kapitel, selv om skyldneren indgiver begæring på et senere tidspunkt end nævnt i stk. 1.

....”

Efter konkurslovens § 231 a kan ægtefællens eller samleverens forsømmelser i forbindelse med drift af den erhvervsmæssige virksomhed have betydning for, om kendelse om gældssanering efter reglerne i kapitel 29 kan afsiges.

Konkurslovens § 231 a har følgende ordlyd:

”§ 231 a. Skifteretten kan efter en skyldners begæring afsige kendelse om gældssanering efter reglerne i dette kapitel, såfremt skyldneren godtgør, at skyldneren ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser og det må antages, at gældssanering vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomiske forhold.

Stk. 2. Kendelse om gældssanering efter reglerne i dette kapitel kan i almindelighed ikke afsiges, såfremt der foreligger forhold som nævnt i § 197, stk. 2, nr. 2-6. Kendelse om gældssanering efter reglerne i dette kapitel kan i almindelighed endvidere ikke afsiges, såfremt skyldneren, skyldnerens ægtefælle eller samlever, jf. § 231, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 2, eller ledelsen i det selskab, der er omfattet af konkursbehandlingen,

1) i ikke uvæsentligt omfang har tilsidesat sine forpligtelser med hensyn til bogføring, momsafregning, indeholdelse og afregning af A-skat og indsendelse af oplysninger til offentlige myndigheder el. lign. eller

2) i øvrigt i ikke uvæsentligt omfang har undladt at lede den virksomhed, der er eller har været undergivet konkursbehandling, forsvarligt.

Stk. 3.....

....”

1.3. Bekendtgørelsen om gældssanering §§ 3-13

Efter konkurslovens § 202, stk. 2, og § 216, stk. 1 og 6, kan justitsministeren bl.a. fastsætte nærmere regler om, hvilke oplysninger der skal ledsage en begæring om gældssanering, samt om afdragsperiodens længde og afdragens størrelse. Justitsministeren har på den baggrund fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelse nr. 894 af 22. september 2005 om gældssanering, som ændret senest ved bekendtgørelse nr. 887 af 29. juni 2007. Bekendtgørelsens §§ 3-13 indeholder regler om opgørelsen af de månedlige afdrag i gældssaneringen, herunder betydningen af de økonomiske forhold hos skyldnerens ægtefælle eller samlever.

2. Fri proces

2.1. Retsplejelovens § 325

For samlevende anvendes som udgangspunkt parrets samlede indtægtsgrundlag ved vurderingen af, om en person opfylder de økonomiske betingelser for fri proces.

Retsplejelovens § 325 har følgende ordlyd:

”§ 325. Der kan efter ansøgning meddeles en person, der opfylder de økonomiske betingelser efter stk. 2-5, og som ikke har en retshjælpsforsikring eller anden forsikring, der dækker omkostninger ved sagen, fri proces efter reglerne i §§ 327 og 328.

Stk. 2. Personer, hvis indtægtsgrundlag ikke overstiger de i stk. 3-5 nævnte beløb, opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, medmindre omkostningerne ved sagen må antages at blive uvæsentlige i forhold til ansøgerens indtægtsgrundlag. Justitsministeren fastsætter regler om opgørelse af indtægtsgrundlaget.

Stk. 3. Indtægtsgrænsen udgør 236.000 kr. (2005-niveau) for enlige.

Stk. 4. For samlevende anvendes parrets samlede indtægtsgrundlag, og indtægtsgrænsen udgør 300.000 kr. (2005-niveau). Hvis parret har modstående interesser i sagen, anvendes dog ansøgerens eget indtægtsgrundlag og indtægtsgrænsen for enlige.

Stk. 5. Indtægtsgrænsen forhøjes med 41.000 kr. (2005-niveau) for hvert barn under 18 år, herunder stedbørn eller plejebørn, som enten bor hos ansøgeren eller i overvejende grad forsørges af denne.”

I en række andre bestemmelser i retsplejeloven henvises til de økonomiske betingelser for fri proces. Som eksempel herpå kan nævnes § 323 om betingelserne for at opnå gratis retshjælp.

3. Tvangsfuldbyrdelse af pengekrav

3.1. Retsplejelovens § 497, stk. 1

Ved fogedrettens fuldbyrdelse af pengekrav er skyldneren efter bestemmelsen forpligtet til at give oplysninger om sine og sin husstands økonomiske forhold.

Retsplejelovens § 497, stk. 1, har følgende ordlyd:

”§ 497. Skyldneren skal give de oplysninger, som fogedretten finder nødvendige til gennemførelse af tvangsfuldbyrdelsen. Ved fuldbyrdelse af pengekrav skal han således give oplysning om sine og sin husstands økonomiske forhold. Fogedretten skal pålægge skyldneren at tale sandhed og gøre ham bekendt med strafansvaret for afgivelse af urigtig erklæring.

Stk. 2.

Stk. 3.”

3.2. Retsplejelovens § 509

Efter bestemmelsen kan der ikke foretages udlæg i aktiver – bortset fra fast ejendom – der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem for skyldneren og dennes husstand. Andelsboliger mv. kan kun undtages fra udlæg, hvis boligen efter sin størrelse og indretning opfylder de sædvanlige krav til en beskedent bolig, der under hensyn til skyldneren og dennes husstand med rimelighed kan stilles, og det må antages, at andelsboligen mv. ikke repræsenterer en værdi, der klart overstiger udgiften ved overtagelse af en passende bolig. Udlæg kan endvidere ikke foretages i aktiver af indtil 3.000 kroners værdi, som er nødvendige til skyldnerens eller dennes husstands erhverv eller uddannelse.

Retsplejelovens § 509 har følgende ordlyd:

”§ 509. Udlæg kan ikke foretages i aktiver, bortset fra fast ejendom, der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskedent levestandard for skyldneren og hans husstand, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. En andel i en andelsboligforening eller en aktie eller andel i et boligaktieselskab eller et boliganpartsselskab omfattet af kapitel III i lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber, der er forbundet med brugsret til en bolig, kan kun undtages fra udlæg i medfør af stk. 1, hvis boligen efter sin størrelse og indretning alene opfylder de sædvanlige krav til en beskedent bolig, der under hensyn til skyldneren og hans husstand med rimelighed kan stilles, og aktivet ved tvangsfuldbyrdelse må antages ikke at indbringe et beløb, der klart overstiger udgiften ved overtagelse af en passende almen bolig eller leje- eller andelsbolig.

Stk. 3. Udlæg kan ikke foretages i aktiver af indtil 3.000 kroners værdi, som er nødvendige til skyldnerens eller hans husstands erhverv eller uddannelse.

Stk. 4. Skyldneren kan ikke gyldigt give samtykke til udlæg i de i stk. 1 og 3 nævnte aktiver.”

3.3. Retsplejelovens § 515, stk. 1

Efter bestemmelsen kan udlæg ikke foretages i genstande, som har en særlig personlig betydning for skyldneren eller medlemmer af dennes husstand, medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen af fordringshaverens krav.

Retsplejelovens § 515, stk. 1, har følgende ordlyd:

”§ 515. Udlæg kan ikke foretages i genstande, som har en særlig personlig betydning for skyldneren eller medlemmer af hans husstand, medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen af fordringshaverens krav.

Stk. 2. ...”

3.4. Retsplejelovens § 517, stk. 4

Efter bestemmelsen skal fogedretten - hvis skyldneren ikke har påvist andre aktiver til genstand for udlæg - bestemme, hvilke aktiver udlæg skal foretages i, og fogedretten skal i den forbindelse påse, at udlægget så vidt muligt sker i de aktiver, skyldneren og dennes husstand bedst kan undvære.

Retsplejelovens § 517 har følgende ordlyd:

”§ 517. Skyldneren eller den, der varetager hans interesser, jf. § 495, stk. 2, har ret til at påvise de aktiver, i hvilke udlæg skal foretages.

Stk. 2. Udlæg kan dog altid foretages i rede penge. Udlæg for krav, der er sikret ved pant, kan altid foretages i pantet.

Stk. 3. Skyldneren kan ikke forlange, at udlæg skal foretages i fast ejendom, behæftede aktiver, aktiver, hvis værdi er usikker, eller aktiver, hvis opbevaring eller afhændelse er særlig vanskelig, hvis han ejer andre aktiver, hvori udlæg kan ske.

Stk. 4. I øvrigt bestemmer fogedretten, hvilke aktiver der skal foretages udlæg i, og påser herunder, at udlægget så vidt muligt sker i de aktiver, skyldneren og hans husstand bedst kan undvære.”

3.5. Retsplejelovens § 525, stk. 2

Efter bestemmelsen kan fogedretten bestemme, at udlæg i fast ejendom, der tjener til bolig for skyldneren eller dennes husstand, ikke giver ret til at sætte ejendommen til auktion, så længe skyldneren overholder en afdragsordning, der er fastsat af fogedretten og tiltrådt af skyldneren.

Retsplejelovens § 525, stk. 2, har følgende ordlyd:

”§ 525. ...

Stk. 2. Fogedretten kan bestemme, at udlæg i fast ejendom, der tjener til bolig for skyldneren eller hans husstand, ikke giver ret til at sætte ejendommen til auktion, så længe skyldneren overholder en afdragsordning, der er fastsat af fogedretten og tiltrådt af skyldneren.

Stk. 3...

Stk. 4... ”

4. Brugeligt pant

4.1. Retsplejelovens § 591, stk. 1

Bestemmelsen indebærer en indskrænkning i den ret, som en panthaver ellers i tilfælde af misligholdelse af et pantebrev har til at overtage brugen af en ejendom med henblik på at få sit krav dækket gennem indtægterne ved ejendommens drift (brugeligt pant). Efter bestemmelsen kan en panthaver således ikke kræve sig indsat i besiddelsen af den del af en fast ejendom, som tjener til bolig for pantsætteren eller dennes husstand.

Retsplejelovens § 591, stk. 1, har følgende ordlyd:

”§ 591. Panthaveren kan ikke kræve sig indsat i besiddelsen af den del af en fast ejendom, som tjener til bolig for pantsætteren eller dennes husstand. Fogedretten kan dog betinge pantsætterens eller dennes husstands ret til at forblive i en bolig af, at der til panthaveren betales et beløb, hvis størrelse og forfaldstid fastsættes af fogedretten under hensyn til sædvanlige lejevilkår for tilsvarende boliger.

Stk. 2... ”.

Kulturministeriet:

Medielicens

Vedrørende DR's medielicens, er det husstanden, der er afgørende for opkrævning af medielicensen jfr. Bekendtgørelse om licens, kap. 2, nr. 1657 af 14.12.2006.

Skatteministeriet:

Personbeskatning

Det danske indkomstskattesystem er et særbeskatningssystem, hvor det bærende princip er, at hver person beskattes af sine egne indkomster og opnår værdien af sine egne fradrag.

For personlig indkomst (lønindkomst, overskud af virksomhed, pensioner mv.) er særbeskatning en naturlig følge af, at denne type indkomster entydigt kan henføres til den enkelte person.

For at tilgodese husstande med kun én indkomstmodtager, eller hvor den personlige indkomst er meget skævdelt, er der imidlertid i skattelovgivningen på visse områder brudt med særbeskatningsprincippet for den personlige indkomst og indbygget sambeskatningselementer, som er udmøntet i regler om overførsel af uudnyttede bundfradrag mellem ægtefæller.

Der gælder også en række sambeskatningsregler ved beskatningen af kapitalindkomst. Ved selvangivelse af kapitalindkomst kan der i et vist omfang ske en vilkårlig fordeling mellem ægtefællerne, afhængig af hos hvem af ægtefællerne aktiver og/eller gæld placeres. De særlige sambeskatningsregler sikrer derfor, at den beregnede skat af kapitalindkomst er neutral over for, hvorledes ægtefællerne fordeler indkomsten imellem sig.

Samlet set er der i personbeskatningen følgende sambeskatningsregler:

- Udligning af positiv og negativ kapitalindkomst ved opgørelsen af nettokapitalindkomst.
- Overførsel af uudnyttet personfradrag.
- Overførsel af uudnyttet bundfradrag ved beregning af mellemskat og aktieindkomstskat.
- Overførsel af negativ skattepligtig indkomst og negativ personlig indkomst samt modregning af negativ aktieindkomst – underskudsregler.
- Overførsel af overskud af virksomhed til medarbejdende ægtefælle.
- Særlig beregning af topskat af ægteparrets samlede positive nettokapitalindkomst.

Der påhviler en samlevende ægtefælle en subsidiær hæftelse for den anden parts skatterestancer. Er udlæg således forgæves forsøgt hos den skattepligtige selv, kan udlæg ske i ejendele, der tilhører den med vedkommende samlevende ægtefælle, eller om nødvendigt i ejendele, der tilhører børn, og som er medregnet ved den skattepligtiges skatteansættelse.

Værdi af fri telefon

En arbejdsgiver kan stille en fri telefon til rådighed for den ansatte, som skal beskattes heraf, jf. ligningslovens § 13, stk. 3, nr. 3.

Værdien af fri telefon udgør for 2007 3.000 kr. (250 kr. pr. måned).

Den ansatte skal anføre værdien af fri telefon på selvangivelsen, men kan reducere den skattepligtige værdi med husstandens privat afholdte telefonudgifter. Reduktionen kan ikke overstige værdien af den fri telefon.

Ejendomsavance

I ejendomsavancebeskatningsloven indgår begrebet husstand. Begrebet husstand fortolkes snævert til ægtefælle og/eller mindre børn. Studerende børn, der ikke bor sammen med forældrene, regnes ikke til husstand.

Efter den såkaldte ”parcelhusregel” er det bl.a. en betingelse for skattefrihed for fortjeneste ved salg af ejendommen, at ejendommen har tjent til bolig for ejeren eller dennes husstand. Tilsvarende betingelse gælder for fortjeneste ved salg af stuehuset/boligdelen for landbrugsejendomme/blandede benyttede ejendomme. Endvidere findes der i ejendomsavancebeskatningsloven en særlig bestemmelse om skattefrihed for fortjeneste ved salg af væsentligt beskadigede ejendomme. For anvendelse af denne bestemmelse er det bl.a. en betingelse, at beskadigelsen ikke skyldes ejeren eller dennes husstand.

Ejendomsværdiskat

Alderspensionister og disses samlevende ægtefæller får et nedslag i ejendomsværdiskatten på 4 promille af ejendomsværdien, dog maks. 6.000 kr. for helårshuse og 2.000 kr. for sommerhuse. Nedslaget er indkomstafhængigt: Nedslaget nedsættes med en procentdel af et indkomstgrundlag over 164.600 kr. for enlige og over 253.200 kr. for gifte pensionister (2007-niveau). Indkomstgrundlaget omfatter den personlige indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst og med tillæg af positiv aktieindkomst. Procentdelen er 5 procent. Nedslaget gives til en efterlevende ægtefælle, der ikke opfylder betingelserne for nedslag, hvis denne efter den anden ægtefælles død bliver boende i en ejendom, der har tilhørt en af ægtefællerne. Hvis den efterlevende ægtefælle indgår nyt ægteskab ophører denne ret.

Desuden finder der i ejendomsværdiskatteloven særlige regler for, hvor meget ejendomsværdiskatten kan stige fra år til år (begrænsningsregler). For alderspensionister, efterlønsmodtagere, modtagere af fleksydelse og førtidspensionister over 60 år samt disses samlevende ægtefæller gælder, at nedslaget tilpasses således, at den årlige stigning maksimalt kan være på 500 kr., dog altid 20 pct. minus 900 kr. Det reelle indhold af dette nedslag er, at et enkelt års særligt

store stigning i ejendomsværdien fordeles over flere år. Reglen gælder også for en efterlevende ægtefælle, der ikke opfylder betingelserne for nedslag, hvis denne efter den anden ægtefælles død bliver boende i en ejendom. Hvis den efterlevende ægtefælle indgår nyt ægteskab ophører denne ret.

Derudover indeholder ejendomsværdiskatteloven en bestemmelse om, at den beregnede ejendomsværdiskat nedsættes forholdsmæssigt, hvis ejendommen ikke kan tjene til bolig for den skattepligtige eller dennes husstand i hele indkomståret.

Socialministeriet:

Service-loven

Kommunalbestyrelsen skal efter servicelovens § 88 træffe afgørelse om tilde-
ling af personlig pleje og praktisk hjælp. Tilbuddet gives efter en konkret indi-
viduel vurdering. Det fremgår af vejledningen (Vejledning om personlig og
praktisk hjælp, træning og forebyggelse - vejledning nr. 2 til serviceloven), at
kommunen ved vurderingen af ansøgerens konkrete behov for hjælp skal be-
dømme ansøgerens samlede situation. Der skal blandt andet tages hensyn til
ansøgerens netværk, og det forudsættes, at eventuelle øvrige medlemmer af den
fælles husstand deltager i opgaveudførelsen i hjemmet.

Efter bekendtgørelse om betaling for generelle tilbud og for tilbud om person-
lig og praktisk hjælp m.v. efter servicelovens §§ 79, 83 og 84 beregnes beta-
ling for bl.a. midlertidig hjælp på grundlag af modtagerens og en eventuel æg-
tefælles indkomstgrundlag. Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 7 betragtes perso-
ner, der lever i et samlivsforhold, hvor parterne bidrager til en fælles husførel-
se, som gifte ved opgørelsen af indkomstgrundlaget.

Efter plejeboligbekendtgørelsen § 16-18 om betaling fastsættes betalingen for
en plads på plejehjem efter servicelovens § 192 delvist på baggrund af hus-
standsindkomsten.

Botilbud

I bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20
samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108 er der bl.a. fastsat
nærmere regler om betaling for ophold i længerevarende botilbud efter service-
lovens § 108.

Betalingen fastsættes dels på grundlag af boligens omkostninger, dels på
grundlag af beboerens indtægt.

Den del af betalingen, der fastsættes på grundlag af beboerens indtægt, er nær-
mere reguleret i § 7 i ovennævnte bekendtgørelse. Det følger heraf, at beboeren
betaler en fast procentdel af sin indkomst. Betalingen efter indtægt fastsætter
kommunalbestyrelsen efter husstandens indtægter, der fastsættes efter de i be-
kendtgørelsen nærmere angivne regler.

Herudover følger det af bekendtgørelsens § 10, at hvis gifte eller samlevende
pensionister bor i samme botilbud, fastsættes betalingen efter § 7 på grundlag
af ægteparrets samlede indtægt.

Betaling for plejehjemspladser og beskyttede boliger

Ifølge § 18 i bekendtgørelse nr. 1385 af 12. december 2006 om plejehjem og
beskyttede boliger fastsættes betaling for plejehjemspladser og beskyttede boli-
ger på grundlag af husstandens indkomst.

Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i servicelovens §§ 192 og 192 a samt almenboliglovens § 58 e.

Social pension

Generelt bemærkes, at social pension er en forsørgelsesydelse. Ved vurderingen af forsørgelsesbehovet tages der derfor hensyn til samlivsforhold og en ægtefælle/samlevers indtægter. Ægtefæller/samlevende har således en række økonomiske fordele ved at være to om at dele faste udgifter til husleje etc.

Folkepension – lov om social pension

Folkepension består af et grundbeløb og et pensionstillæg. Hertil kommer en række tillæg (supplerende pensionsydelse, varmetillæg, personligt tillæg, helbredstillæg m.v.).

Satsen for grundbeløbet er uafhængig af samlivsforhold. Grundbeløbet indtægtsreguleres alene for modtagerens egne indtægter ved personligt arbejde.

Satsen for pensionstillæg afhænger af om modtageren er enlig eller gift/samlevende. Pensionstillægget indtægtsreguleres på grundlag af pensionistens egne og en ægtefælles/samlevers indtægter.

Størrelsen af eventuelle tillæg til pensionen, jf. ovenfor, vil typisk afhænge af samlivsforhold og/eller ægtefællens/samleverens indtægtsforhold.

Førtidspension fra efter 1. januar 2003 – lov om social pension

Førtidspensionen består af et beløb. Satsen for førtidspension afhænger af, om modtageren er enlig eller gift/samlevende. Førtidspensionen indtægtsreguleres på grundlag pensionistens egne og en ægtefælles/samlevers supplerende indtægter.

Førtidspension fra før 1. januar 2003 – lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension, m.v.

Førtidspensionen består af et grundbeløb, pensionstillæg samt - afhængig af førtidspensionstype - invaliditetstillæg, erhvervsudygtighedsbeløb, førtidsbeløb og ekstra tillægsydelse.

Hertil kommer en række tillæg (varmetillæg, personligt tillæg, helbredstillæg m.v.).

Satsen for grundbeløbet er uafhængig af samlivsforhold. Grundbeløbet indtægtsreguleres alene for modtagerens egne indtægter.

Satsen for pensionstillæg afhænger af om modtageren er enlig eller gift/samlevende. Pensionstillægget indtægtsreguleres på grundlag af pensionistens egne og en ægtefælles/samlevers indtægter.

De øvrige bestanddele af førtidspensionen er uafhængige af samlivsforhold og af en evt. ægtefælles/samlevers indtægtsforhold.

Størrelsen af eventuelle tillæg til pensionen, jf. ovenfor, vil typisk afhænge af samlivsforhold og/eller ægtefællens/samleverens indtægtsforhold.

Boligstøtte

Boligstøtte beregnes ud fra husstandens indkomst, huslejens størrelse og boligens størrelse. Ved beregning af boligstøtte er det derfor som udgangspunkt underordnet om ansøgeren er enlig eller gift/samlevende.

Udenrigsministeriet:

Udstationeringer

a. En udsendt medarbejder modtager i henhold til udenrigslovens § 7 et individuelt beregnet omkostningsdækkende udetillæg. Tillægget sigter mod at kompensere for en række af de merudgifter, som følger af at gøre tjeneste i udlandet

i forhold til medarbejderens situation under tjeneste i Danmark. Merudgifterne skyldes bl.a. omstændigheder, der er en direkte følge af opholdet i udlandet samt fx merudgifter som følge af udsving i valutakurser og højere prisniveau.

Ved beregningen af udetillægget tages der bl.a. hensyn til medarbejderens civilstand, og om ægtefællen medfølger på posten eller forbliver i Danmark. Den andel af udetillægget, der vedrører ægtefællen, fremgår imidlertid ikke særskilt af den udskrevne udetillægsspecifikation, når bortses fra en tekstangivelse af medarbejderens civilstand.

b. Ligeledes i forbindelse med udstationeringer får en udsendt medarbejder dækket omkostningerne ved forsendelse af flyttegods til og fra posten. Omkostningerne dækkes i henhold til Udenrigsministeriets interne bestemmelser herom. Til formålet tildeles medarbejderen en flyttekvote, der er fastsat under hensyntagen til møbleringsgraden i boligen på posten (hel eller delvis statsmøblering, hel eller delvis egenmøblering) og den personalekategori, som medarbejderen er placeret i. Flyttekvoten er den samme for enlige som for gifte medarbejdere. Tillæg i form af ekstra kubikmeter gives for medfølgende børn.

Økonomi- og Erhvervsministeriet:

Hjemmeserviceloven

Hjemmeserviceloven (Jf. lovbek. nr. 39 af 23. januar 2004) er opbygget således, at hvis blot en person i husstanden opfylder kriterierne for at få tilskud til hjemmeservice, kan hele husstanden få hjemmeservice. Mht. tilskudsloftet er det husstanden, der højst kan få 6.000 kr. pr. kvartal, uafhængigt af antallet af personer i husstanden.

Nedenfor ses de enkelte paragraffer i hjemmeserviceloven, hvor husstanden er nævnt:

§ 2. Bidrag kan ydes til forbrugeres køb til privatforbrug af hjemmeservice i form af rengøring, som en virksomhed, jf. § 4, udfører på eller i direkte tilknytning til husstandens bopæl eller anden bolig, som husstanden jævnligt benytter, når mindst én person i husstanden er

- 1) fyldt 65 år
- 2) tilkendt førtidspension efter § 20 i lov om social pension eller
- 3) tilkendt førtidspension efter § 14, stk. 1-3, i lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

§ 2 stk. 4 "Ved husstand forstås en eller flere personer, der bor sammen på en og samme adresse. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan fastsætte regler, der præciserer begrebet husstand"

§ 3. Bidraget ydes til husstanden...

Stk. 3. En husstand kan højst få 6.000 kr. pr. kvartal i bidrag til hjemmeservice udført af en enkelt virksomhed.

For god orden skyld skal det nævnes, at 'husstanden' også nævnes i følgende paragraffer:

§ 4 stk. 2, nr. 1) om optagelse af virksomheder i hjemmeserviceordningen.

§ 5 stk. 1, 2 og 4 om udbetaling af bidrag

§ 6 stk. 1 og 3 om Kontrol

§ 7 stk. 3 om Udelukkelse.

Undervisningsministeriet:

Lov om statens uddannelsesstøtte,

jf. lovbekendtgørelse nr. 983 af 27. juli 2007.

§ 25

Forældrenes indkomst lægges til grund for beregning af SU til uddannelsessøgende på 18 og 19 år i en ungdomsuddannelse.

§ 8, stk. 1

En uddannelsessøgende, der bor hos forældrene eller en af dem, får stipendium med en hjemmeboendesats.

§ 8, stk. 3.

En uddannelsessøgende, der dokumenterer at være udeboende, får stipendium med den højere udeboendesats, når den pågældende får SU til en videregående uddannelse eller SU til en ungdomsuddannelse for en periode efter den måned, hvor den uddannelsessøgende fylder 20 år.

Det kan oplyses, at udeboende uddannelsessøgende på 18 og 19 år i en ungdomsuddannelse får SU med satsen for hjemmeboende. De har dog mulighed for efter ansøgning at få tildelt SU med satsen for udeboende, når visse nærmere fastsatte betingelser er opfyldt, jf. § 8, stk. 4, nr. 2, i SU-loven og § 11 i SU-bekendtgørelsen

§ 7, stk. 3, og § 10 b, stk. 1, 2 og 5.

Der kan ydes et tillægsstipendium til SU-modtagere, der er enlige forsørgere, når den pågældende har ret til og modtager ekstra børnetilskud efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, dvs. ikke er samboende, og at der kan ydes et mindre tillægsstipendium til SU-modtagere, der er forsørgere og bor sammen med en uddannelsessøgende, der modtager SU.

Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler)

jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 21. november 2006.

§ 30, stk. 1, 1. pkt.

Staten yder indkomstbestemt elevstøtte til nedsættelse af elevbetalingen på kurser af mindst 2 ugers varighed på efterskoler.

Bekendtgørelse nr. 921 af 20. november 2003 om statslig elevstøtte til elever på efterskoler § 2, stk. 1: Elevstøtte til en elev, der ikke er fyldt 19 år, beregnes ud fra forældrenes samlede indkomstgrundlag i det andet kalenderår forud for det kalenderår, hvori støtteperioden begynder, jf. lovens § 32, hvis forældrene ved kursets begyndelse er gift med hinanden eller uden at være gift med hinanden har fælles folkeregisteradresse eller bopæl.

Lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v.

jf. lov nr. 575 af 9. juni 2006

Bekendtgørelse nr. 1360 af 11. december 2006 om optagelse af kostelever og om elevbetaling for kostophold ved institutioner for uddannelsen til studenter-

eksamen, § 4, stk. 2: Elever under 18 år på kostafdelinger ved institutioner for uddannelsen til studentereksamen kan indtil udgangen af det kvartal, hvori eleven fylder 18 år få nedsat egenbetalingen. De statslige tilskud hertil fordeles af institutionen med udgangspunkt i forældrenes og kostelevens indkomstgrundlag.

Lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse

jf. lovbekendtgørelse nr. 136 af 1. marts 2006.

Bekendtgørelse nr. 1115 af 12. november 2003 om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi, § 7 og 8:

Erhvervsuddannelseselever, som har forsørgelsespligt, betaler ikke for ophold på kostafdelinger ved deltagelse i erhvervsuddannelse. Erhvervsuddannelseselever, der deltager i undervisning, der ikke udføres af en institution inden for 5 kvarters transporttid fra elevens bopæl, betaler under grundforløbet på en erhvervsuddannelse uden uddannelsesaftale ikke for ophold på kostafdelingen indtil udgangen af det kvartal, hvori eleven er fyldt 18 år.

Lov om friskoler og private grundskoler m.v.

jf. lovbekendtgørelse nr. 891 af 8. juli 2007.

§ 17, stk. 1

Staten yder tilskud til nedbringelse af skolepenge, til nedbringelse af forældrebetalingen for skolefritidsordninger og til nedbringelse af betaling for ophold på en kostafdeling inden for bevillinger, der afsættes på de årlige finanslove. Tilskud til nedbringelse af skolepenge og forældrebetalingen for skolefritidsordning samt nedbringelse af betaling for ophold på en kostafdeling fastsættes under hensyn til elevens og forældrenes økonomiske forhold og til hvorvidt bopælskommunen yder tilskud til skolepengene, forældrebetalingen eller opholdet.

Bekendtgørelse nr. 1299 af 10. december 2006 om tilskud m.v. til friskoler og private grundskoler m.v., § 14, stk. 2-7, indeholder nærmere regler om fordeling af ovennævnte tilskud, bl.a. ud fra forældrenes indkomstgrundlag.

Lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion

jf. lovbekendtgørelse nr. 977 af 20. juli 2007.

Bekendtgørelse nr. 1238 af 9. december 2003 om mobilitetsfremmende ydelser inden for landets grænser fra Arbejdsgivernes Elevrefusion og Bekendtgørelse nr. 23 af 17. januar 2002 om udbetaling af økonomisk støtte til praktikophold i udlandet m.v. fra Arbejdsgivernes Elevrefusion: Med henblik på indgåelse af en uddannelsesaftale (erhvervsuddannelseselever m.fl.) kan der ydes tilskud til dobbelt husførelse for forsørgere, der overtager en praktikplads i en vis afstand fra hjemmet eller i udlandet.”